

De God die echt is

Richard Haverkamp

De God die echt is

Copyright © 2017. Richard Haverkamp

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen,
of enige anderemanier, zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

Voor overname kunt u zich wenden tot: Richard Haverkamp,
rhaverkamp7@gmail.com

Alle Bijbelcitaten zijn genomen uit de NBG vertaling-1951
van het Nederlandse Bijbelgenootschap.

ISBN 9789402167085

www.bravenewbooks.nl

“Vanaf de eerste bladzijde wist ik dat dit boek mij zou raken. Er is niets dat u voorbereidt op de echte levenservaringen die Richard en Marina hebben meegemaakt gedurende hun leven. Zij hebben geleerd om op God te leunen in alle omstandigheden en hun trouw heeft veel levens veranderd, inclusief dat van henzelf. Als u met vragen zit, dan liggen de antwoorden waarnaar u op zoek bent misschien wel voor uw neus.”
-Mrs. Susanne O'Connor. *“Office Manager, The Spinal Garage Wellness Centre”, Kitchener.*

“Zelden ben ik zo aangeraakt geweest door het lezen van een boek als aan het einde van “DE GOD Die echt is.” Richard en Marina hebben samen meer dan 55 jaar God gediend in tijden van “overvloed en gebrek”, vreugde en verdriet, voordurend rekenend op de Heer om voor hen, hun gezin en hun bediening in alles te voorzien. Indien u zich afvraagt of God “werkelijk echt” is, dan zal dit persoonlijke verhaal u overtuigen dat Hij inderdaad echt is! Dit is zeker een heel bemoedigend boek voor ieder die de Heer wil dienen.” -Gerrit Blok, *Co-founder and past Executive Director of New Life Prison Ministry.*

“Alhoewel ik het voorrecht had om op de hoogte te zijn van Richard en Marina’s betrokkenheid in België, was ik evenwel niet bekend met de vele interessante ervaringen gedurende hun jaren als zendelingen. Hun echte levensverhalen in dit boek zijn een bevestiging dat “God echt is” en voorziet in vele ongewone situaties. De directe schrijfstijl van dit boek helpt de lezer door de jaren heen met de Haverkamps mee te reizen en te waarderen hoe God hen gebruikt heeft om zijn werk te volbrengen.” -Mrs. Evelyn Hoffman. *A friend.*

“In een wereld van onzekerheden, verwarring, twijfels en wantrouwen, is het een flinke bemoediging om van mensen te leren die aan “de andere kant” zijn geweest, vragen stellende die eerlijke sceptici zich stellen over de

relevantie van God en de Bijbel. Meestal lezen we biografieën van mensen die lange tijd geleden leefden en stierven. Maar God heeft velen van ons gezegend met het voorrecht de Haverkamps persoonlijk te kennen, en met dit boek hebben we het privilege om vanop de eerste rij mee te gaan in het avontuur van hun leven. Toen ik de originele versie van het boek in blog formaat las, kon ik bijna niet wachten op het vervolg. Ik voelde mij als een kind zittend op het tapijt voor de open haard, terwijl Richard op meesterlijke wijze het verhaal vertelde, dat me zo opslopte, en me ook uitdaagde wat betreft mijn eigen mate van geloof. Dit is “verplichte kost” voor zowel gelovige als ongelovige. Een waar verhaal van echte mensen die vertrouwen op een echte God.” *Peter Bolton – Bible teacher, and retired Math/Science Educator (30 years in public high schools)*

“Post-modern, post-christelijk Europa is zowat de meest onwaarschijnlijke omgeving om God op wonderbaarlijke wijze aan het werk te zien. De schrijver verhaalt openhartig maar toch innemend, zijn ervaringen uit de eerste hand over de echtheid van God. Als vriend van Richard, kan ik waarlijk bevestigen hetgeen hij schrijft, gezien ik hem het ene incident na het andere heb horen vertellen, waarmee hij niet alleen het bestaan van God bewijst, maar ook aantoot hoe God niets weerhoudt en Hij allerlei omstandigheden gebruikt, wat dan ook, om onze aandacht te krijgen. Het zal u deugd doen te lezen over een God die zich manifesteert en geen omstandigheid of crisis ongebruikt laat om het wonder van verandering dat we zo nodig hebben, teweeg te brengen. Wat we allemaal nodig hebben is minder theorie en meer realiteit, minder orthodoxie en meer leven. De lezer zal niet teleurgesteld worden bij het lezen van de “God die echt is”. -*Les Frey, for forty years active in Christian service in Spain.*

“De God die echt is.” Er zijn vele goden in deze wereld. Als het geen heidense afgod is die uw leven beheerst, dan kan het misschien uw geld zijn, of macht, seks, roem of gewoon uw eigen ik. Uiteindelijk stellen ze allemaal teleur. Richard en Marina hebben gedurende zes en vijftig jaar ontdekt dat er een **God is die echt is**, een God die niet teleurstelt. Ze hebben Hem getest en ze kunnen nu zonder twijfel zeggen: **“Ja, God is werkelijk echt.”**

Inleiding.

Ik ben een christen, een ware volgeling van een man die beweerde de Zoon van God te zijn. Wanneer u dit leest, dan wil u misschien dit boek meteen sluiten, maar wacht even. Bent u eerlijk en hebt u een open geest? Lees dan door. Hier zijn 187 korte verhaaltjes over onze ervaringen met God. U zegt dat dit subjectief is? Ja, u hebt gelijk, maar in de eerste plaats doet dit niets af aan de realiteit zoals wij die ervaren hebben. In de tweede plaats zijn er miljoenen en nog eens miljoenen over de gehele wereld die dezelfde ervaringen hebben gehad, en dat zegt wat. Ze hebben ook ontdekt dat God **werkelijk echt is**. En dit is gekomen door twee dingen. Ten eerste hebben ze een deel van de Bijbel gelezen of gehoord en ten tweede hebben ze Jezus Christus in hun hart aanvaard. Dit heeft een radicale verandering in hun leven teweeg gebracht.

Laat mij u meenemen op een reis die toont hoe God **echt geworden is** in ons leven en in de levens van zoveel anderen.

Mijn vrouw en ik zijn dit jaar, 2017, 55 jaar getrouwd en hebben al die jaren God gediend. Omdat we ons door God geroepen voelden om in zijn dienst te staan zonder salaris van een organisatie, hebben we op Hem vertrouwd om in al onze noden te voorzien. En dat heeft Hij al deze jaren getrouw gedaan, dikwijls op heel wonderlijke wijze.

We willen graag een aantal van deze ervaringen en antwoorden op gebed met u delen, om u aan te tonen dat **God echt echt is!**

Het grootste probleem in de wereld is niet het communisme of het kapitalisme, maar het egoïsme van het zelfzuchtige menselijke hart. De grootste nood in de wereld is de verandering van dat egoïstische hart. Is dat mogelijk? O ja, lees maar verder.

Dit boek gaat over het feit dat **God echt is** en hoe dit besef de wereld kan veranderen. Terwijl u dit leest, let op zijn **leiding**, zijn **voorzienigheid**, zijn **tussenkomst** en zijn **werk** in de harten van mensen waardoor hun levens veranderden.

Dit is een verzameling van korte verhalen uit het echte leven. De meeste staan in chronologische volgorde.

1. Geboorte, immigratie en ontgoocheling.

In juli 2017 zal het zevenenvijftig jaar geleden zijn dat ik christen werd, of liever een volgeling van Jezus, want het woord christen betekent niet veel in deze tijd. Ik ben in Nederland geboren (sorry Belgen, ik had daar niets mee te maken) met klompen aan en tulpen in mijn oren. Ik heb de Tweede Wereldoorlog ervaren als een kleine bange jongen. Op achttienjarige leeftijd had ik een diploma van een Landbouwhogeschool op zak en emigreerde ik naar Canada. Waarom? In de eerste plaats omdat ik wou gaan boeren en dat was niet mogelijk in Nederland, één van de dichtstbevolkte landen ter wereld. Daarom ben ik zo lang geworden, men kan daar niet in de breedte groeien, alleen maar in de lengte. In de tweede plaats zocht ik naar avontuur. Ik wilde vrij zijn en weg van mijn ouders die nogal gelovig waren, zodat ik kon doen wat ik wilde. De eerste twee jaren waren nogal wilde jaren met veel drank en alles wat daarbij komt. Ik heb eerst op twee boerderijen in Harriston, Ontario gewerkt en daarna in de huizenbouw in Walkerton, Ontario. Maar ik werd daar moe van het leven en had het gevoel dat mijn leven leeg was en geen zin had. Ik verdiende goed, kreeg mijn loon op vrijdagavond, maar op maandagmorgen was het meeste alweer weg. Sommige van mijn vrienden waren getrouwd, hadden kinderen, waren ook al weer gescheiden en waren echt ongelukkig. Ik begon mij af te vragen of dit alles was dat het leven te bieden had en begon ernstig te denken aan zelfdoding. Terugkijkend besef ik nu dat God toen al aan het werk was in mijn hart, mij naar de rand drijvende, zodat ik Hem zou zoeken en vinden. Ik weet nu ondertussen ook na meer dan vijftig jaar ervaring dat God veel meer met ons bezig is dan we beseffen, vaak achter de schermen. Misschien is God zo ook aan het werk in uw leven. Misschien probeert Hij uw aandacht te krijgen. Misschien is Hij bezig u tot de rand van wanhoop te brengen, zodat u Hem zou zoeken en

vinden. Gebeuren er vreemde, onverklaarbare dingen in uw leven? Zou Hij dat kunnen zijn?

1957. Mijn laatste Kerst in Nederland.

2. Ik lachte toen ik uitgedaagd werd de Bijbel te lezen.

Op een avond liep ik een café binnen waar de jukebox een hit aan het spelen was, “What am I living for, if not for you?” Dat greep mij aan en liet mij maar niet los. “What am I living for?” “What am I living for?” (Waar leef ik voor, of, waar besta ik voor?) Ik ging terug naar de boerderij waar ik het laatst gewerkt had en kwam daar een jonge man tegen. Hij was de broer van wie ooit mijn beste vriend was, maar met wie ik niet veel contact meer had omdat zijn ouders vonden dat ik een slechte invloed had op hem. De-

ze jonge man zei tegen mij dat ik de Bijbel eens moest lezen. Ik lachte, Bijbel lezen is voor oude grootmoeders en kleine kinderen. Gedurende mijn studietijd aan de Landbouwhogeschool, verbleef ik enige tijd bij mijn grootouders. Mijn grootvader had de gewoonte om iedere dag na het eten een hoofdstuk uit de Bijbel te lezen, zoals dat de gewoonte was in vele Nederlandse gezinnen, maar voor mij was dat het vervelendste en saaiste moment van de dag. Maar de woorden: “Je moet de Bijbel lezen!” bleven weerklinken in mijn hoofd. Uiteindelijk zocht ik het Nieuwe Testament op dat mijn moeder mij had gegeven bij mijn vertrek uit Nederland. De helft van de bladzijde was in het Nederlands, de andere helft in het Engels. Ik begon er in te lezen, maar begreep er niet veel van. Het eigenaardige was dat hoe meer ik las, hoe meer ik wilde lezen, er scheen een soort mysterieuze kracht van uit te gaan. En niet alleen voelde ik de drang om meer te lezen, het begon ook iets te doen in mijn hart. Het was het begin van een ware strijd.

3. Een innerlijke strijd.

Hoe meer ik las, hoe meer ik aanvoelde dat God achter me aanzat. Toch was ik eigenlijk helemaal niet zeker of er wel een god was. Ik was nog nooit in een evangelische kerk geweest en wist niets af van het ware evangelie of de term “behouden zijn”. Maar dat innerlijke gevoel dat God me wilde hebben begon toe te nemen en eigenaardig genoeg – ik kan het eigenlijk niet uitleggen – voelde ik ergens diep van binnen dat ik me aan Hem moest overgeven. Maar ook – en hoe ik daar bij kwam weet ik niet – wist ik dat als ik dat deed, Hij mij zou roepen om predikant te worden en van dat besef schrok ik me dood! De enige predikanten die ik ooit gekend had waren actief in een vrijzinnige kerk. Mannen met heel ernstige gezichten, die niet lachten, nooit een mop vertelden, zaken waarvan ik juist zoveel hou. Dat was het beeld dat ik had van een predikant! Toch bleef ik doorlezen, ik kon gewoon niet stoppen. Dit kwam – dat besefte ik achteraf – omdat mijn moeder dagelijks voor mij bad. Veel later ontdekte ik dat ze een echte bekeringservaring meegemaakt had op 16-jarige leeftijd, maar daar nooit over sprak omdat ze geen heilszekerheid had en ook omdat er over zulke dingen in haar kerk niet gesproken werd. Ik wist ook niet dat enkele studenten op een Theologische Hogeschool in Saskatchewan, Canada voor mij baden. Een van hen was de jonge man die mij aangeraden had om de

Bijbel te lezen, de broer van Martin, die voorheen mijn beste vriend was. Ze baden regelmatig voor hem en zijn "wilde vriend". Een van die studenten was een jonge vrouw, die later mijn echtgenote zou worden.

4. Het wonder van de ontmoeting met *de God die echt is*.

Terug op de boerderij vond er een ware strijd plaats in mijn hart. De kleine, stille stem die zei: "Geef je over." Ik besepte toen heel goed dat God alles wou of niets, maar niet dat half-en-half gedoe. Hij is de Schepper en heeft recht op mij. Maar mijn respons was: "Nee." En zo ging het dag in, dag uit, "Ja, Nee, Ja, Nee." Als ik 's morgens opstond was het daar. Als ik de koeien aan het melken was: "Ja, Nee." Op het veld: "Ja, Nee." Waarom bleef ik maar "Nee" zeggen? Omdat ik bang was voor wat er zou gebeuren als ik "Ja" zou zeggen. Later heb ik ontdekt dat er veel mensen zijn die zich niet aan God willen overgeven omdat ze bang zijn dat Hij van hen iets heel moeilijks zal vragen. Maar de Bijbel zegt dat God het goede met ons voor heeft. Om eerlijk te zijn, ik voelde me echt ellendig. Ik zal een lang verhaal kort houden. Op een dag, buiten op het veld heb ik mij eindelijk overgegeven en gezegd: "Ja God, als U er werkelijk bent, mag U mij hebben en doen met mij wat U ook maar wilt." En toen gebeurde het wonder! De Bijbel noemt het de wedergeboorte, wat nieuw leven betekent, en dat ervaarde ik op wonderlijke wijze. Jezus zei dat zonder die nieuwe geboorte je niet "zien" kunt. En dat ondervond ik ook, plotseling kon ik zien, niet met mijn letterlijke ogen, maar met geestesogen. God was er en **Hij was zo echt!** Hoe had ik zo blind kunnen zijn? God zegt in zijn woord: "Een nieuw hart zal ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik .... verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven." (Ezechiël 36:26). En oh, dat was zo waar en echt! Jaren had ik geen traan gelaten, mijn hart was hard geworden, maar nu huilde ik als een klein kind. Wat een transformatie! Zou dat zo kunnen blijven?

5. De nieuwe ik.

Ja, wat een verandering, gewoon ongelooflijk! Ik had inderdaad een nieuw hart gekregen, iets nieuws van binnen, nieuw leven, verbazingwekkend en het was zo echt. Opeens kon ik in zekere zin God "zien" en

“voelen” en “horen” en “proeven” en begrijpen. Het was alsof ik een zesde zintuig had ontvangen, te vergelijken met radiogolven in de kamer waar je bent, je kunt de muziek en stemmen niet horen, maar ze zijn er wel. Wanneer je de radio aanzet, hoor je de muziek en de stemmen. We kunnen de radiogolven niet ontvangen met onze vijf zintuigen, we hebben iets, bijvoorbeeld een radio, buiten ons zelf nodig om die golven om te zetten in iets dat onze oren kunnen opvangen. Zo is het ook met God, we kunnen Hem niet waarnemen met onze vijf zintuigen, we hebben iets buiten onszelf nodig om Hem gewaar te worden. We hebben zijn Geest nodig die in ons komt wonen en dan pas beginnen we God te ervaren. Mensen zeggen wel eens tegen mij, ik zie God niet, voel Hem niet, hoor Hem niet, ruik Hem niet, proef Hem niet en begrijp Hem ook niet. Ik zeg hen dan dat ze bewijzen wat de Bijbel zegt, wanneer hij spreekt over ons geestelijk dood zijn. Een dode kan niet zien, voelen, horen, ruiken, proeven of begrijpen. Ik werd levend en wat bracht dat een verandering teweeg. En het was zo echt! En dat nieuwe leven kende zo'n honger dat ik de Bijbel bijna begon te verslinden. En ik voelde ook de drang om over dat nieuwe leven te spreken. Sommige avonden reed ik met mijn auto de weg op en af om te zien of ik een lifter kon vinden zodat ik met hem over God kon spreken. De mensen in mijn omgeving begonnen de geweldige verandering in mijn leven op te merken en vroegen zich af wat er met die wilde “vliegende Hollander” was gebeurd. Zij zagen de verandering aan de buitenkant, maar ik was me veel meer bewust van de verandering in mijn binnenste. Zelf wist ik eigenlijk ook niet wat er precies met mij gebeurd was. O, ik wist dat ik me aan God overgegeven had en dat Hij in mij gekomen was, maar voor de rest was ik nog echt onwetend. Het was pas toen ik naar een Youth for Christ-samenkomst ging dat ik ontdekte wat er eigenlijk plaatsgevonden had.

6. Gered? Van wat?

Dat was voor mij de eerste evangelische samenkomst die ik bijwoonde en het was fantastisch! Het zingen en de atmosfeer waren geweldig, het raakte mij heel diep. Maar toen vroeg de leider om getuigenissen. Dat woord – in het Engels ‘testimonies’ – had ik nog nooit gehoord, het wordt niet gebruikt op de boerderij of in de huizenbouw waar ik gewerkt had. Ik stootte de jongen naast mij aan en vroeg hem wat een getuigenis was. Hij vertelde

mij dat mensen naar voren gingen om te zeggen wat God voor hen betekende of wat Hij in hun leven gedaan had.

“Mag ik ook gaan?”, vroeg ik hem.

“Zeker”, antwoordde hij.

Dus ging ik naar voren, een beetje zenuwachtig, nam de microfoon en vertelde de mensen dat ik ongeveer twee weken geleden op het veld mijn leven aan God had gegeven, dat Hij in mijn hart was gekomen en dat dit echt fantastisch was. Dat is alles wat ik zeggen kon en ik ging weer zitten. Na de samenkomst kwam er een oudere vrouw naar me toe. Ze was echt oud en ook ontzettend mager. Ze zag er uit alsof ze al met één been in het graf stond. Ze duwde me op een stoel, zette haar magere, knokige vinger op mijn borst en zei: “Nu, Richard, ben je gered.”

Ik keek haar stomverbaasd aan en vroeg: “Gered? Van wat?”

Toen begon ze me het evangelie uit te leggen en zei ze dat ik gezondigd had. Alsof ik dat nog niet wist! Maar dat God zijn Zoon gezonden had, Jezus, die voor mij aan het kruis gestorven was en geboet had voor mijn zonde.

“En”, zei ze, “Jezus is ook opgestaan uit de dood en is nu in jou komen wonen.”

Wauw! Dat was geweldig goed nieuws, ik was er ondersteboven van! Natuurlijk vertelde ze me nog veel meer, waarna ik vol blijdschap naar huis reed. **Ja, God is werkelijk echt.** Ik had een volkomen nieuw en vreugdevol leven ontdekt, ongelooflijk! En toch was er iets vreemds, iets wat ik niet begreep.

7. Een nieuw begrip.

Ik had nu geproefd van het samenzijn met andere christenen en begon daarom naar iedere samenkomst te gaan die ik vinden kon, drie keer op zondag en ook door de week. Ik kon er maar niet genoeg van krijgen, ik

had zo'n grote geestelijke honger. Maar in de predikingen hoorde ik nogal dikwijls dat we onze zonden moeten belijden en de Heer Jezus vragen om in ons hart te komen. Dat zat me dwars, want ziet u, dat had ik niet gedaan daar buiten op het veld. Ik had mijn zonden niet beleden en Jezus niet gevraagd om in mijn hart te komen. Ik had mij gewoon aan God overgegeven en Hem gezegd dat Hij mij hebben kon. En daarom vroeg ik me af of ik wel echt christen was. Desondanks was mijn ervaring met God en de geweldige verandering in mijn leven zo echt en zo radicaal dat er maar één verklaring voor was, drie letters: God.

Maar nu begrijp ik het. Ziet u, alle zonde, of het nu liegen, stelen, overspel of wat dan ook is, is ongehoorzaamheid aan God, het is opstandigheid tegen God. Romeinen 5:10 zegt dat we vijanden van God zijn; opstandelingen, ook al zien we onszelf niet zo. En wat daar in het veld gebeurd was, was *dat een rebel, een opstandeling zich overgegeven had aan God*. Dat is wat echte bekering inhoudt. We hebben onszelf god gemaakt, we doen wat wij willen. Ik, mij en mezelf: de "heilige" drievuldigheid van de mens. Ik ontmoet veel mensen die zeggen dat ze christen zijn, maar dat ze weinig van God ervaren in hun leven, en ik geloof dat het misschien is door een gebrek aan overgave. O ja, ze hebben de Heer Jezus aangenomen, maar ze leven nog steeds hun leven zoals ze dat zelf willen. Hoe is dat met u? Ik was opgehouden mijn eigen leven te leiden en nu stond ik op het punt te ontdekken wat het betekent om de Heer mijn leven te laten leiden. Het minste wat ik kon zeggen was dat dit opwindend was! Dit waren mijn eerste stappen in geloof en mijn eerste ervaring met ***een God die werkelijk echt is***, die gebed verhoort en in mijn noden voorziet...

8. Verschil in het ervaren van God.

Maar voordat ik begin te vertellen over mijn opwindend avontuur met God, heb ik eerst een kleine waarschuwing. Soms gebeurt het dat ik ergens mijn verhaal vertel en dat er iemand naar me toekomt die zegt: "Richard, je doet mij twijfelen of ik wel christen ben, want ik heb niet zo'n ervaring gehad als jij." Pas op! Waarom hebben we niet allemaal dezelfde ervaring? Ten eerste omdat we allemaal verschillend zijn en daarom God en geestelijke zaken op verschillende manieren ervaren. Ten tweede omdat God met iedereen anders omgaat. Denk maar aan Saulus (later Paulus) in Handelingen 9 en Lydia in Handelingen 16. Saulus zag een verblindend licht

van de hemel en hoorde de stem van Jezus, terwijl er over Lydia staat dat de Heer haar hart opende. Hoe God met ons werkt ligt ten slotte ook deels aan hoe hard we de Heer weerstaan hebben en hoe intens onze overgave was. Saulus vocht tegen God, Lydia was een stille aanbidder. Ik vocht tegen de Heer, mijn vrouw nam Jezus aan toen ze nog een jong meisje was. Mijn ervaring was veel dramatischer dan de hare, maar zij is evenzeer christen als ik.

Een van de belangrijkste redenen voor mijn weerstand tegen God was, dat ik diep van binnen “wist” dat Hij mij zou roepen om te gaan prediken en daar was ik doodsbenuwd voor. Hoe wist ik dat? Ik weet het niet, ik “wist” dat gewoon.

Ik nam contact op met mijn vroegere vriend Martin, en nog een andere jonge man, Henry, die het eerste jaar van een Theologische Hogeschool in Saskatchewan al gedaan had. We spraken en baden samen en schreven om de toelatingsformulieren. De grote vraag was of ze mij zouden accepteren aangezien ik nog maar net christen geworden was. En dat niet alleen: waar ging ik het geld vandaan halen om de studie en al wat erbij hoorde te kunnen betalen? Ik had niets!

9. Voorbereiding op een opwindende toekomst!

Wel, ik ging niet zitten wachten op de toelatingsformulieren, omdat ik wist dat ik aangenomen zou worden. De Heer zou daar voor zorgen, aangezien Hij mij geroepen had. En dus begon ik plannen te maken om zo ongeveer half september samen met Martin en Henry naar Saskatchewan te rijden in Henry's Volkswagen Kever. Ik vertelde de boer voor wie ik toen werkte dat ik dan zou vertrekken. Hij was nogal verbaasd dat zijn knecht ging studeren om predikant te worden. Ik denk dat hij het een soort grap vond en glimlachte maar.

Maar nu moest ik het financiële probleem aanpakken. Waar ging ik het geld vandaan halen om te kunnen gaan? Ik had niets behalve wat kleine schulden. Ik kon nog een paar maanden werken en ik had een oude auto die ik verkopen kon, maar die niet veel zou opbrengen. Dus begon ik te bidden en de Heer om hulp te vragen. Ik herinnerde Hem aan het feit dat

ik ging studeren omdat Hij mij geroepen had en vroeg Hem om op de een of andere manier te voorzien in mijn nood. Het eerste wat Hij tegen mij zei was, dat ik moest stoppen met geld om te zetten in rook die ik de lucht in blies. Hoe wist ik dat Hij het was die me dat zei? Dat ga ik nu niet uitleggen, daar kom ik later wel een keer op terug. Ik rookte heel veel, wat nogal prijzig was. Ik had al eerder verschillende malen geprobeerd te stoppen, maar het lukte niet. Alleen mensen die zelf verslaafd zijn of zijn geweest aan iets, weten wat ik bedoel. Nu pas op, ik veroordeel niemand die rookt – dat is een persoonlijke zaak – maar ik moest stoppen als ik wou dat de Heer zou voorzien. Dus vertelde ik de Heer dat ik niet stoppen kon, maar wel wilde. Zou Hij mij kunnen helpen? En zo werd ik geconfronteerd met de eerste test van mijn geloof: zou geloven in God werkelijk een verschil kunnen maken?

10. Hemelse hulp ondervinden.

Ik besloot te stoppen, maar nog een paar dagen te roken. Zo gezegd, zo gedaan! Maar daarna gooide ik het halve pakje dat nog over was op de mesthoop, waarna ik nooit meer een sigaret aangeraakt heb. Ik stond verbaasd hoe ik Gods aanwezigheid en kracht ervaarde. Ik ontdekte toen, en dat telkens wanneer we een stap in gehoorzaamheid aan God zetten, Hij meer van zichzelf en van zijn kracht aan ons geeft. Geloven in God maakte een geweldig verschil. Mijn ervaring zal misschien niet veel voor u betekenen, maar voor mij, als jonge christen, was dit echt een wonder. Vrijgemaakt te zijn van een verslaving die ik zelf niet had kunnen overwinnen, opnieuw een bewijs dat **God werkelijk echt is**.

En toen gebeurde er een tweede wonder, niet iets groots, maar iets wat de rest van mijn leven zou bepalen. Aangezien de Heer mij geroepen had in zijn dienst te staan, geloofde ik dat ik op Hem moest vertrouwen om in mijn noden te voorzien en nooit mensen om hulp diende te vragen. Zo was het nu ook, ik had geld nodig want ik had niet genoeg, maar ik sprak er met niemand over, behalve met de Heer. Gedurende deze tijd ging ik naar allerlei samenkomsten, las mijn Bijbel heel veel en groeide echt op geestelijk gebied. Christenen leerden mij en mijn plannen om naar de Theologische Hogeschool te gaan kennen. Verschillende mensen schonken mij een financiële gift zonder te weten hoe ik er financieel voorstond.

Maar ongeveer één of twee weken voordat we vertrokken had ik nog steeds niet voldoende om alles te betalen. Ik kwam een zeker bedrag te kort. Wat moest ik doen? Mijn gebed was: “Heer, bent U er? Bent U echt? Kan ik echt op U vertrouwen?” Het antwoord kwam op een totaal onverwachte wijze.

11. Gods voorzienigheid ervaren, voor mij een wonder.

Ongeveer een week voordat we zouden vertrekken ging ik naar een samenkomst, één van de laatste. Na de samenkomst kwam een vrouw naar mij toe en gaf me een enveloppe. Ze zei dat ze me dit moest geven. Ik had geen idee wie ze was en ook niet of dit van haar kwam of van iemand anders. Buiten in mijn auto opende ik de enveloppe en zag dat er geld in zat. Ik telde het, en niet te geloven, het was precies het bedrag dat ik nog nodig had! Ik viel bijna omver. Hoe wist zij, of wie de schenker ook was, wat ik nog nodig had? Het was echt overdonderend, ongelooflijk!

Nu, wanneer zoiets eenmaal gebeurt kan men spreken van toeval, maar als dit keer op keer gebeurt gedurende meer dan vijftig jaar, moet men tot de conclusie komen dat ***God er is en dat Hij echt bestaat!***

Weet dat ik met mijn vrouw en drie dochters in 1971 naar Europa vertrok zonder een salaris of vast inkomen. We hadden geen idee waar ons geld vandaan zou komen. De evangelische kerk waar we uit kwamen steunde ons voor 25-35 procent van wat we nodig hadden. Maar waar ging de rest vandaan komen? Sommigen zullen zeggen dat het heel onverantwoord van mij was om dat te doen. Misschien, maar vergeet niet dat we al tien jaar zo leefden en dat de Heer keer op keer in onze noden voorzien had, niet alleen financiële, maar ook andere. We wisten dat Hij te vertrouwen was. We hebben nooit iemand om geld gevraagd, ook al hebben we zwakke momenten gehad, we zijn altijd naar Hem gegaan en Hij heeft voorzien in onze noden (niet onze wensen). Versta me nu niet verkeerd, ik veroordeel niemand die dit op een andere manier aanpakt of die het nodig vindt om een vast inkomen te hebben. Ieder handelt volgens zijn geloof. Ik ben gewoon heel blij dat we op deze manier ontdekten dat ***God echt is.***

12. Theologische Hogeschool een avontuur? Laat me niet lachen.

Niet alleen verstevigde deze ervaring mijn geloof in God die hoort en gebed verhoort. Deze voorzienigheid bevestigde ook dat ik op het juiste spoor zat. En nu kon het grote avontuur van de Theologische Hogeschool, de studie van Gods woord en dan de prediking daarvan voor meer dan vijftig jaar beginnen, geweldig! Eigenlijk was het een beetje grappig. Eén van de redenen voor mijn emigratie naar Canada was het zoeken van avontuur. Wie had gedacht dat studeren aan een Theologische Hogeschool een deel van een avontuur kon zijn? Ik ging eigenlijk een beetje met gemengde gevoelens, ik wist dat dit Gods roeping was, maar ik had nooit veel van studeren gehouden en om nu opnieuw te beginnen was vreemd. Maar nu handelde God en dat maakte zo'n groot verschil. Ik was op weg om de schoonheid en kracht van Gods woord en van het evangelie van de Heer Jezus Christus te ontdekken. Ik besepte toen nog niet hoe dit mijn leven zou veranderen. Hoe het me zou motiveren om de levende God te dienen en de wonderlijke en krachtige boodschap te verkondigen. Een boodschap die de tand des tijds heeft doorstaan. Ik heb het mogen prediken in België en op bijeenkomsten in andere Europese landen, net als in Canada en de Verenigde Staten. En keer op keer heb ik getuige mogen zijn van de kracht van deze boodschap die zoveel levens heeft veranderd. God zij geloofd!

En zo vertrokken Henry, Martin en ik tegen eind september naar het westen in Henry's volgeladen VW Kever. Het was een tocht van bijna 3000 km naar een klein dorpje in het midden van de prairies van de provincie Saskatchewan. De Hogeschool bezat ook een boerderij die voorzag in voedsel. Gedurende een koude winternacht zijn mijn kamergenoot en ik naar de schuur van die boerderij gegaan en hebben een kalf meegenomen, maar dat is voor later.

Ik was een beetje overweldigd door de uitgestrektheid van de prairies en de provincie Saskatchewan. Voor de mensen in België, jullie landje past 21 maal in Saskatchewan. (Ongeveer hetzelfde voor Nederland). België heeft 11 miljoen inwoners. Moest je België 21 maal in Saskatchewan leggen, dan zouden daar 231 miljoen mensen wonen. Nu zijn het er iets meer dan 1 miljoen. Dat geeft een idee hoe uitgestrekt dit land is en hoeveel ruimte er is; zeker genoeg om mijn lange benen te strekken.

13. Een kalf in het meisjesgebouw.

Hier was ik nu in een klein dorpje met zo'n 100 mensen, te midden van de prairies, meer dan 60 kilometer van de dichtstbijzijnde stad, in een Theologische Hogeschool. Nu, indien sommigen onder u menen dat zo'n Hogeschool een saaie plaats is en dat de studenten niets anders doen dan de Bijbel bestuderen en bidden, laat mij jullie dan iets vertellen over sommige andere dingen die daar gebeuren. Laten we eens terugkeren naar dat kalf.

Op een dag zaten we rond de tafel in de eetkamer met een stafflid, de leidster van de vrouwelijke studenten. Zij zei plots: "Het is hier zo stil de laatste tijd, er gebeurt niets. Toen ik hier school liep, hadden we dikwijls veel plezier en haalden we veel grappen uit." Ze had beter moeten weten dan om dat in mijn aanwezigheid te zeggen. Terug in mijn kamer sprak ik er over met mijn kamergenoot en begonnen we te denken en te overleggen wat we zouden kunnen doen. Iedere avond terwijl we in bed lagen waren we plannen aan het smeden en uiteindelijk besloten we een kalf uit de schuur te halen en los te laten in het studentengebouw van de meisjes. En zo slopen we op een koude winteravond, of -nacht liever, rond 1 uur, naar de schuur en droegen een klein kalfje naar dat gebouw. We konden binnen omdat de deur van de stookplaats niet op slot zat. We lieten het kalf los op de benedenverdieping en renden naar buiten, na eerst het brandalarm aangezet te hebben, zodat alle meisjes wakker werden. We gingen op de stoep zitten van één van de leraren en zagen al de lichten aangaan. Ik geloof niet dat ik ooit zo hard gelachen heb. De leidster die ons geïnspireerd had ging naar beneden waar een aantal meisjes rond het kalf stonden en op de een of andere manier kreeg ze het klaar het kalf de korte trap op naar het gelijkvloers te brengen en het achter te laten in de kleine inkomhal. Ze was van plan om de volgende morgen iemand te bellen om het dier te komen halen. Maar wat zij niet wist – en wat wij ook niet wisten – was dat het kalf ziek was en diarree had!

14. Genieten, belijden en straf.

De leidster ging terug naar bed maar even later dacht ze dat het toch beter was om nog eens even te gaan kijken. Toen ze de deur van de inkomhal opendeed, lag de vloer vol met je-weet-wel en het stonk geweldig. Dus bel-

de ze de leider van de jongensafdeling, Ron, die nu mijn schoonbroer is. Hij kleepte zich aan en ging eerst naar de wc, waar hij mijn vriend Martin tegenkwam, die natuurlijk hevig ontkende iets met de zaak te maken te hebben, maar die onmiddellijk zei: “Dat heeft Richard gedaan.” Hij kwam meteen naar onze kamer, maar we deden alsof we sliepen, waarna hij weer verdween. Martin en Ron gingen naar het meisjesgebouw en terwijl Martin het kalf terugbracht naar de schuur, moest Ron de boel opruimen. Het “mooie” van de zaak was dat mijn kamergenoot en ik alles konden zien vanuit onze slaapkamer en ons bijna ziek lachten! Een paar dagen gingen voorbij zonder dat iemand wist wie dit gedaan had. Uiteindelijk besloten we om zelf naar de directeur van de Hogeschool te gaan om hem te zeggen dat we de schuldigen waren, in de hoop zo minder straf te krijgen. Dus gingen we naar zijn huis en vertelden hem alles. Met een heel ernstig gezicht zei hij dat we even moesten wachten en ging toen weg. Het duurde even voordat hij terugkwam en ik merkte dat zijn gezicht nogal rood was en ik vroeg me af of hij zich niet goed voelde. Hij zei dat we als straf een hele week de stallen moesten uitmesten. Dat was geen probleem, het was de moeite waard. Veel later toen de directeur en ik goede vrienden waren geworden, vertelde hij mij dat hij na het horen van ons verhaal naar zijn slaapkamer was gegaan, op zijn bed was gevallen en zich bijna had doodgelachen. Daarom was zijn gezicht zo rood geweest. Tussen haakjes, dierenliefhebbers, het kalf was binnen enkele dagen genezen. Ik weet niet waar dat aan lag, aan de koude lucht of aan het plezier om eens in het meisjesgebouw te zijn geweest – een voorrecht dat een kalf niet alle dagen heeft! Verschillende positieve zaken kwamen uit dit verhaal voort, blijf maar lezen.

15. Verontschuldiging.

Je vraagt je misschien af hoe er iets positiefs kon komen uit zoiets gekks als een kalf in een meisjesgebouw. En toch gebeurde dat. In de eerste plaats iets praktisch. Ook al had de Hogeschool brandtrappen en brandblussers, men had nog nooit een brandalarmoefening gehouden, hoe vreemd dat ook mag klinken. Maar omdat een aantal van de meisjes die wakker geworden waren, dachten dat iemands wekker afgelopen was, zag men nu de nood in van zulke oefeningen. Heel goed dus. In de tweede plaats iets persoonlijks. Ook al vonden de meeste studenten en stafleden dat dit een grap geweest was, toch waren er ook die er aanstoot aan genomen hadden.